

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04419/2020-ERU

V Praze dne 14. července 2020

Č. j. 04419-7/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04419/2020-ERU a zahájeném z moci úřední dne 4. června 2020 podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE]

[REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] (dále také „obviněný“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterého se úmyslným jednáním dopustil tím, že v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona v přesně nezjištěné době od 16. září 2019 do 17. prosince 2019 v odběrném místě č. [REDAKCE] náležejícímu k bytu č. 2 na adrese [REDAKCE] opakovaně provedl v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, což mu umožnilo odebírat neměřenou elektřinu.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a § 90 odst. 4 energetického zákona se obviněnému za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 12 000 Kč** (slovy: dvanáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29920.

III. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29920.

IV. Podle § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále také „poškozený“ nebo „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona byla dne 13. března 2020 správním odborem Magistrátu města Havířova, usnesením č. j. MMH-██████████ postoupena oznámení Policie České republiky, Obvodního oddělení Havířov 3 (dále také „Policie ČR“) sp. zn. KRPT-██████████ ze dne ██████████, KRPT-██████████ ze dne 10. ledna 2020 a KRPT-██████████ ze dne 11. ledna 2020 společně se spisovým materiálem o přestupcích, kterých se měl dopustit obviněný tím, že v době od 4. prosince 2019 do 17. prosince 2019 v odběrném místě č. ██████████ náležejícímu k bytu č. 2 na adrese ██████████ provedl v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, což mu umožnilo odebírat neměřenou elektřinu, dále ve stejném odběrném místě provedl neoprávněný zásah na odběrném elektrickém zařízení v době od 28. listopadu 2019 do 4. prosince 2019 a v době od 16. září 2019 do 25. listopadu 2019, vždy s úmyslem odebírat neměřenou elektřinu distribuovanou do odběrného místa společnosti ČEZ Distribuce, a. s..

Obviněný ve všech třech případech odstranil plombu na kovových dvířkách elektrického rozvaděče, dále odstranil krycí víko vodičů a pomocí svorek připojil další vodiče, kterými přivedl neměřenou elektřinu do bytu č. 2 na uvedené adrese.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 46 správního řádu zahájil dne 4. června 2020 správní řízení ve věci podezření se spáchání přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Správní řízení bylo zahájeno v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu, neboť obviněný si oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. května 2020 pod č. j. ██████████ v úložní lhůtě 10 dnů nevyzvedl. Součástí oznámení o zahájení správního řízení bylo vyrozumění obviněného o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci.

O možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení byl rovněž v souladu s § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozuměn poškozený. Ten podáním ze dne 18. června 2020 uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši ██████████

Obviněný byl s odkazem na § 24 odst. 1 správního řádu, jelikož si v úložní době 10 dnů zásilku nevyzvedl, vyrozuměn dne 2. července 2020 o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a možnosti vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí ve věci ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu a možnosti doložit své majetkové poměry do deseti dnů ode dne doručení předmětného vyrozumění.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-04419/2020-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR vyplývá, že dne 17. prosince 2019 Policie ČR přijala oznámení od zaměstnance společnosti NTL Forensics a.s., IČO: 277 71 831, provádějícího kontrolu pro poškozeného, že v odběrném místě č. [REDAKCE] náležejícímu k bytu č. 2 na adrese [REDAKCE] dochází k neoprávněnému odběru elektřiny. Elektřina je odebírána z elektrického rozvaděče umístěného v přízemí domu na společné chodbě a odváděna do bytu č. 2, jehož uživatel je obviněný. Obviněný Policii ČR sdělil, že si opakovaně upravil elektrorozvaděč, protože mu byl odebrán v minulosti elektroměr z důvodu neoprávněného odběru elektřiny. Neoprávněný odběr elektřiny odůvodnil potřebou uchovávat léky v chladničce.

Ze zprávy poškozeného ze dne 3. ledna 2020 vyplývá, že neoprávněný zásah v odběrném místě č. [REDAKCE] byl zaznamenán již dne 25. listopadu 2019 a 4. prosince 2019 vždy stejným způsobem. Přívodní a odvodní fázové vodiče v ukončovací krabici po demontovaném elektroměru byly vodivě spojeny pomocí svorek. Hlavní jistič 3 x 25 A byl v poloze zapnuto a do bytu č. 2 tak proudila neměřená elektřina.

Obdobné oznámení obdržela Policie ČR ještě dne 4. prosince 2019 a 25. listopadu 2019. I v těchto dvou případech se k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení a k neoprávněnému odběru elektřiny Policii ČR obviněný doznal. Jako důvod k jeho jednání uvedl potřebu uchovávat v chladničce inzulin. Zásah byl vždy proveden stejným způsobem.

Policie ČR provedla ohledání místa činu a jeho zadokumentování.

Poškozený dne 18. června 2020 uplatnil u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] kdy tato částka je tvořena

1. škodou za neoprávněně odebranou elektřinu za období od 16. září 2019 do 25. listopadu 2019, náhrady škody [REDAKCE] a náklady [REDAKCE] jako nutnými náklady vynaloženými zejména na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování, celkem tak [REDAKCE]
2. škodou za neoprávněně odebranou elektřinu za období od 25. listopadu 2019 do 4. prosince 2019, náhrady škody [REDAKCE] a náklady [REDAKCE] jako nutnými náklady vynaloženými zejména na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování, celkem tak [REDAKCE]
3. škodou za neoprávněně odebranou elektřinu za období od 4. prosince 2019 do 17. prosince 2019, náhrady škody [REDAKCE] a náklady [REDAKCE] jako nutnými náklady vynaloženými zejména na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování, celkem tak [REDAKCE]

Poškozený se podle svého vyjádření připojil se svým nárokem na náhradu škody ve výši [REDAKCE] k přestupkovému řízení vedenému Magistrátem města Havířova, které vydalo 2. června 2020 rozhodnutí č. j. [REDAKCE] kterým byl obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku proti majetku spočívajícím v neoprávněném odběru elektřiny. Poškozenému byla tímto rozhodnutím Magistrátu města Havířova přiznána náhrada škody ve výši [REDAKCE]. Tato náhrada škody neobsahuje nutné náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, které činí dle sdělení poškozeného celkem [REDAKCE], proto se poškozený touto částkou připojil k tomuto přestupkovému řízení vedenému Energetickým regulačním úřadem.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek podle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné pokuty zůstaly podle příslušných ustanovení energetického zákona stejné.

Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného za posuzovaný přestupek a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona.

Energetický zákon v § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že obviněný provedl bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy opakovaně zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušil obecný zákaz obsažený v § 28 odst. 3

energetického zákona. Přestupek, kterého se obviněný dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze shromážděného spisového materiálu a i z vyjádření samotného obviněného není pochyb o tom, že si před provedením opakovaného zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

Jednání obviněného, tzn. provedení opakovaného neoprávněného zásahu na předmětném odběrném elektrickém zařízení, správní orgán posoudil v souladu s § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky jako pokračování v přestupku, neboť jednotlivé dílčí neoprávněné zásahy na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy byly vedeny jednotným záměrem, naplnily skutkovou podstatu stejného přestupku, byly spáchány stejným způsobem a mají mezi sebou blízkou časovou souvislost a stejný předmět útoku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že obviněný opakovaně porušil zákaz stanovený v § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž naplnil formální znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že obviněný svým jednáním rovněž naplnil i znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním obviněného došlo k opakovanému neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání obviněného lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný svým jednáním opakovaně porušil § 28 odst. 3 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny jak formální, tak i materiální znaky přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Podle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem.

Obviněný se ke svému protiprávnímu jednání doznal. Dle sdělení obviněného byl veden úmyslem zprovoznit chladničku, aby v ní mohl uchovávat léky, když provozovatel distribuční soustavy na odběrném místě odebral elektroměr a zaplomboval z důvodu opakovaného neoprávněného odběru elektřiny elektrorozvaděč. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že obviněný spáchal pokračující přestupek úmyslným jednáním.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že obviněný je odpovědný za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslným porušením § 28 odst. 3 energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona podle § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Podle § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Při výměře trestu správní orgán zohlednil všechny uvedené a zjištěné skutečnosti projednávané věci. Zejména přihlédl ve smyslu § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k významu a rozsahu následku přestupku a k formě zavinění. V neposlední řadě přihlédl též k osobě obviněného.

Obviněný spáchal přestupek úmyslným jednáním, tedy nejzávažnější formou zavinění, což správní orgán zohlednil jako přitěžující okolnost.

Jako přitěžující okolnost správní orgán vyhodnotil skutečnost, že obviněný v důsledku spáchání předmětného přestupku odebíral neměřenou elektřinu.

Jako výrazně přitěžující okolnost správní orgán hodnotí i opakovanost přestupkového jednání, tzn. pokračování obviněného v přestupkovém jednání. Přestože byl opakovaně zjištěn neoprávněný zásah obviněného na odběrném elektrickém zařízení a bylo mu opakovaně zabráněno v neoprávněném odběru elektřiny, obviněný se k odběrnému elektrickému zařízení opakovaně připojoval s úmyslem odebírat neměřenou elektřinu.

Správní orgán rovněž hodnotil postoj obviněného ke spáchanému přestupku. Obviněný se ke svému jednání doznal, proto tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno podle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s obviněným bylo někdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak konstatovat, že se obviněný dopustil porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného. Obviněný nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek a své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Uložená pokuta je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a současně zohledňuje zdravotní stav obviněného, který je diabetik a starobní důchodce, k čemuž správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty, kterou v důsledku těchto skutečností snížil oproti ustálené rozhodovací praxi Úřadu týkající se skutkově obdobných případů. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat zásah do majetkových poměrů obviněného. Proto správní orgán uložil pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši [REDAKCE] kterou žádnými podklady jinak nedoložil. Výše vzniklé škody podle § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zahrnuje nezbytné náklady vynaložené na přerušování (zamezení) neoprávněného odběru elektřiny. Škoda za neoprávněně odebranou elektřinu ve výši [REDAKCE] byla poškozenému přiznána rozhodnutím v přestupkovém řízení

vedeném Magistrátem města Havířova pod č. j. [REDAKCE] ze dne 2. června 2020 ve věci přestupku proti majetku spočívajícím právě v neoprávněně odebrané elektřině.

Podle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině obviněného a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě obviněného. Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, konstatuje, že *„jedním důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“*

Tento závěr je podle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména pak v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání obviněného předložil správnímu orgánu výpočet předpokládaného množství neoprávněně odebrané elektřiny vycházející z vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody a dále náklady spojené se zjišťováním a přerušením neoprávněného odběru elektřiny a k poskytování vybraných služeb v oblasti měření elektrické energie pro distributora elektřiny společností NTL Forensics a. s. Tyto náklady považuje poškozený za nutné náklady, které nezahnují pouze činnosti spojené se samotnou kontrolou odběrného místa, ale zahrnují také dopravu techniků na odběrné místo a zpět, náklady na provoz služebního auta, technické vybavení techniků a archivaci obrazového a zvukového záznamu a zpracování podkladů.

Podle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných, nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich

přerušeni a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za její distribuci.

Poškozený byl správním orgánem vyrozuměn o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo uplatnit nárok na vydání bezdůvodného obohacení, a to pouze v přímé souvislosti se spácháním přestupku, tzn. v projednávaném případě s neoprávněným zásahem na předmětném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina nikoliv neoprávněným odběrem elektřiny. Správní řízení je vedeno ve věci přestupku spočívajícím v neoprávněném zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. K projednání přestupku proti majetku, který spočívá v neoprávněném odběru elektřiny, není Úřad věcně příslušný, tudíž není ani příslušný k rozhodování o náhradě škody, která poškozenému v souvislosti s neoprávněným odběrem vznikla. Přestupek proti majetku také v této věci projednal věcně příslušný obecní úřad, tj. magistrát města Havířova.

Správní orgán tak nepovažuje škodu ve výši [REDAKCE] uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci správního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo obviněného na projednání věci v přiměřené lhůtě.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu rozhodování ve věci, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu. Procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou.

Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha